

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Олексіївська сільська рада
Бобринецького району
Кіровоградської області**

вул. Олексіївська, 4, с. Олексіївка,
Бобринецький район,
Кіровоградська область, 27213

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Олексіївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок податку на земельні ділянки на території Олексіївської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект 1), «Про затвердження ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Олексіївської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект 2) та документи, що надані до нього листом Олексіївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області б/н.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Олексіївської сільської ради з питань бюджету, фінансів та власності щодо їх регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу зазначених проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 – 2

1. Проектами 1 – 2 (додатками до проектів) на території Олексіївської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачені статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно,

Державна регуляторна служба України

ВІХ №6558/0/20-17 від 07.08.2017

Оніщенко Н.А.

відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ.

Натомість, у проектах рішень відсутні деякі обов'язкові елементи, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо.

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податків або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 затверджуються ставки податку на земельні ділянки згідно додатку до Проекту 1.

1. Пунктом 4.1 додатку до Проекту 1 встановлюється ставка податку за земельні ділянки, нормативна грошова оцінка яких проведена, які використовуються для здійснення господарської діяльності.

Однак, Земельним кодексом України не встановлено категорії ділянок «для здійснення господарської діяльності» (стаття 19).

Натомість, відповідно до пункту 274.2 статті 274 ПКУ ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які **перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання** (крім державної та комунальної форми власності).

Отже, пропонуємо привести норми пункту 4.1 додатку до Проекту 1 до вимог ПКУ.

2. Підпункт 5.1 пункту 5 додатку до Проекту 1 потребує редакційних правок в частині уточнення назви області, на території якої розміщено Олексіївську сільську раду.

3. Розділом 12 Проекту 1 встановлюються норми орендної плати.

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 ПКУ, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між

орендодавцем (власником) і орендарем, а, в свою чергу, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити з додатку до Проекту 1 пункт 12.

4. Розділом 13 додатку до Проекту 1 регулюються питання індексації нормативної грошової оцінки земель.

Водночас, відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель щороку розраховує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин за індексом споживчих цін за попередній рік (пункт 289.2. статті 289 ПКУ).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, обласна державна адміністрація не пізніше 15 січня поточного року забезпечують інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію нормативної грошової оцінки земель (пункт 289.3. статті 289 ПКУ).

Таким чином, розділ 14 «Індексація нормативної грошової оцінки земель» пропонуємо виключити з Проекту 1.

5. Додатково повідомляємо, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ, одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у Проекті 1 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та при встановленні ставок, що поширюються на населені пункти, дотриматися вимог підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ.

Крім того, додаток до Проекту 1 потребує редакційних правок в частині встановлення правильної нумерації його пунктів і підпунктів.

Щодо Проекту 2

Додатком до Проектом 2 затверджуються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та визначаються обов'язкові елементи.

1. Підпункт 2.2 пункту 2 додатку до Проекту 2 потребує приведення до вимог підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, яким визначається вичерпний перелік житлового та нежитлового майна, яке не є об'єктом оподаткування.

2. Абзацом б) пункту 6 додатку до Проекту 2 встановлюється пільга зі сплати податку для фізичних осіб з об'єктів нежитлової нерухомості, а саме господарських (присадибних) будівель.

При цьому, вид та розмір цієї пільги – не зазначено.

Отже, пропонуємо визначити зазначене у додатку до Проекту 2.

3. Абзацом 7 пункту 5 додатку до Проекту 2 встановлюється ставка податку для об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних та юридичних осіб та використовуються суб'єктами господарювання в комерційних цілях.

Водночас, відповідно до підпункту 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, **залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості** у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Отже, встановлення ставки податку залежно від використання об'єктів нерухомості, відмінного від земельної ділянки, в комерційних цілях не відповідає вимогам ПКУ.

Натомість, пунктом 266.4 статті 266 ПКУ визначено, що відповідні ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

Пільги з податку для фізичних осіб не застосовуються до:

об'єкта/об'єктів оподаткування, якщо площа такого/таких об'єкта/об'єктів перевищує п'ятикратний розмір неоподатковуваної площі, встановленої підпунктом 266.4.1 цього пункту;

об'єкта/об'єктів оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо встановити ставку податку на об'єкти нежитлової нерухомості, залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування, з одночасним встановленням пільги для фізичних осіб (за необхідності).

Таким чином, Проект 2 потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у

вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проектів 1 – 2 (далі – АРВ)

Надані АРВ не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. Так, у розділах I АРВ «Визначення проблеми», згідно з вимогами Методики, розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, розділами I АРВ проектів рішень розробник обмежився лише текстовим описом проблеми, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема справляє найбільший негативний вплив.

Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. При підготовці розділу III АРВ Проекту 2 розробником визначаються альтернативи вирішення проблем, однієї з яких є «Залишення ситуації без змін, тобто користуватися діючим регуляторним актом».

Водночас, органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

У разі, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, **у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм ПКУ, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передувє бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю (підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).**

Але, у разі, якщо відповідна сільська рада у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм ПКУ, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю (підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ)

3. Крім того, в розділах III АРВ «Визначення та оцінках альтернативних способів досягнення цілей» проектів рішень при визначені альтернатив надано їх назви, повноцінний їх опис з наданням числових даних – відсутній.

4. Відсутні також і опис вигод та витрат для громади та суб'єктів господарювання, такий мінімальний текстовий опис надано виключно для органу влади.

Отже, розробником не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектами рішень, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

5. При оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділі III АРВ проектів рішень вказано, що регулювання поширюється на суб'єктів малого та мікробізнесу (далі – СМП), для яких у АРВ цих проектів розраховано Тест малого підприємництва (М-тест). Зазначаємо, що при наведених значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

6. Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків (залежність їх розмірів від економічного стану суб'єктів господарювання).

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

7. Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

8. Також зазначаємо, що при розрахунку сумарних витрат в розділах 4 М-тесту, сумарні витрати розраховано для першого року впровадження проекту і на наступні п'ять років.

Як вже зазначалося вище, дія проектів рішень один бюджетний рік (2018 рік), а, відповідно, таке рішення не потребує розрахунку на п'ять років.

Таким чином, АРВ потребують уточнення даних та перерахунку відповідно до вимог Методики та ПКУ.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Олексіївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок податку на земельні ділянки на території Олексіївської сільської ради на 2018 рік», «Про затвердження ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Олексіївської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналізу їх регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даних проектів регуляторних актів.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна